

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 83 0 P 041814 21 Rev
Dana, 09.08.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.B.1, sina I., nastanjen u SAD, H.T. i M.B.2., sin I., iz Z., koje zastupa G.B., advokat iz B., protiv tuženih M.B.3., sina I., iz Z., i M.H. rođene B., kći I., nastanjena u F., koje zastupa J.G., advokat iz Z., radi utvrđenja, vrijednost spora 49.900,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj 83 0 P 041814 21 Gž od 17.05.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.08.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.316,25 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 P 041814 19 P od 18.09.2020. godine odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tužitelj M.B.1 po osnovu ulaganja i uvećanja vrijednosti stambenog objekta, stekao veći udio na novosagrađenom stambenom objektu dimenzija 8,60 m x 8,10 m, površine 110 m² spratnosti: prizemlje + sprat + potkrovlje sa dvije terase i ukopanom garažom i dvije ostave, sagrađenom na dijelovima k.č. broj 1687 i 1689/1 upisanim u list nepokretnosti broj 161/1 KO Z.G., sve sa položajem i mjerama kako je to prikazano na skicama vještaka geodetske struke S.R. od 29.08.2018. i 22.11.2018. godine koje su sastavni dio ove presude (u daljem tekstu: sporni objekat), te da je udio tužitelja M.B.1 u sticanju novosagrađenog stambenog objekta jednak udjelu od 2/3, što su tuženi dužni priznati i trpjeti, da se tužitelj M.B.1, a kad se steknu uslovi za to (nakon legalizacije i uplanjenja novosagrađenog objekta) na osnovu ove presude, nakon pravosnažnosti iste, bez daljeg znanja i pitanja tuženih, kod nadležnog organa Uprave B., PJ Z. upiše sa pravom suvlasništva od 2/3 na novom objektu sagrađenom na dijelovima k.č. broj 1687 i 1689/1 upisanim u list nepokretnosti broj 161/1 KO Z.G., (objekat odgovara novoformiranoj k.č. broj 1687/3 površine 110 m²) tako što će se isti objekat ispisati iz postojećeg lista nepokretnosti i upisati u novi list nepokretnosti u korist tužitelja M. B.1 sa dijelom od 2/3, kao i zahtjev da im tuženi solidarno nadoknade troškove parničnog postupka. Obavezani su tužitelji da svaki od njih tuženima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od po 1.175,85 KM, a odbijen je zahtjev tužitelja za nadoknadu troškova parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 83 0 P 041814 21 Gž od 17.05.2021. godine žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te su odbijeni zahtjevi tužitelja i tuženih za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelji pobijaju drugostepenu presudu, zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na ovu reviziju tuženi predlažu da se revizija kao neosnovana odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev za utvrđenje da je tužitelj M.B.1 (u daljem tekstu: prvotužitelj) po osnovu ulaganja i uvećanja vrijednosti stambenog objekta, stekao veći udio na novosagrađenom stambenom objektu od 2/3 dijela i upis toga prava u evidenciju nadležnog organa.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je stambeni objekat koji je izgrađen na k.č. broj 687 zv. K., površine 48 m² i k.č. 1689 zv. J. pašnjak četvrte klase površine 155 m², upisan u list nepokretnosti broj 161/1 KO Z.g., na kojem su tužitelji i tuženi upisani kao suvlasnici sa po ¼ dijela, da je upisana površina prethodnog stambenog objekta od 48 m², a da je postojeći sporni stambeni objekat površine 110 m², spratnosti: prizemlje + sprat + potkrovlje sa dvije terase i ukopanom garažom i dvije ostave; da su parnične stranke od oca I. naslijedile naprijed navedene nekretnine sa po ¼ dijela, da je nakon toga vođen vanparnični postupak radi diobe nekretnina u kojem su tužitelji upućeni da pokrenu parnični postupak, iz razloga što je bilo sporno da li prvotužitelj ima pravo na veći udio u spornom stambenom objektu u odnosu na druge nasljednike; da se iskazi parničnih stranaka i svjedoka razlikuju u pogledu finansiranja dogradnje spornog objekta, te da je na osnovu njihovih izjava prvostepeni sud utvrdio da je majka parničnih stranaka Z. dobila donaciju za izgradnju prizemlja sporne kuće, što je poznato i svjedoku M.S., te da tuženi nisu ni sporili da je prvotužitelj ulagao u kuću i da je prvostepeni sud iz iskaza A.B. utvrdio da je prvotužitelj poslao novac da se uradi prvi sprat u kojem sad živi tužitelj M.2. (u daljem tekstu: drugotužitelj) i taj sprat je u cijelosti dovršen a prije toga je bio samo izgrađen ali unutra nije bio dovršen, te da je sav namještaj kupljen od novca prvotužitelja, a za potkrovlje je tuženi M.3. (u daljem tekstu: prvotuženi) dao nešto novca i nešto je novca dao prvotužitelj, te da je svjedok Š.S. potvrdio da mu je majka stranaka Z. rekla da njen sin iz A. šalje novac za izgradnju krova i da joj šalje novac za život, te da drugu djecu nije spominjala niti su mu ona pomagala prilikom izvođenja radova; da iz iskaza prvotuženog, svjedoka A.B. i R.D. proizlazi da novac koji je slao prvotužitelj nije bio namijenjen samo za izgradnju kuće, već i da se dio novca preda drugim osobama, te za hranu i liječenje majke; da prvostepeni sud nije prihvatio iskaz svjedoka Z.C. iz razloga što prilikom davanja iskaza nije djelovao uvjerljivo.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da su tužitelji dokazali da je prvotužitelj ulagao više u sporni objekat nego ostale parnične stranke, ali nije dokazao u kojem omjeru, da nije dokazao svoje navode da je poslao 25.200,00 USD isključivo za izgradnju predmetne kuće, te da je u toku postupka dokazana tržišna vrijednost predmetnog objekta, ali nije dokazana vrijednost izvedenih radova, koji iznos je potreban da se stavi u omjer sa novcem koji je poslao prvotužitelj, te da tužitelji nisu dokazali da su suvlasnici odredili da prvotužitelj na osnovu ulaganja može steći veći udio u vlasništvu na

osnovu većih ulaganja, budući da je zakonska pretpostavka da se na osnovu ulaganja ne može steći pravo vlasništva, a izuzetak je ako suvlasnici drugačije odrede, pa je prvostepeni sud, pozivajući se na odredbu člana 61. stav 1. Zakona o stvarnim pravima RS (Službeni glasnik RS broj 124/2008, 58/2009, 95/2011, 60/2015 i 107/2019, u daljem tekstu: ZSP), odbio tužbeni zahtjev u cijelosti.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravni stav prvostepenog suda, te je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena odluka je pravilna i zakonita.

Odredbom člana 61. stav 1. ZSP propisano je da dogradnjom, nadogradnjom ili preuređenjem (adaptacijom) zgrada, odnosno prostorija u suvlasničkim, zajedničkim ili tuđim zgradama, kao i njihovom pregradnjom, ugradnjom ili ulaganjem u njih, ne može se steći vlasništvo, ako vlasnik (suvlasnici, zajedničari) dograđene, nadograđene, odnosno pregrađene nepokretnosti nije drugačije odredio, a stavom 2. istog člana da lice koje je dogradilo, nadogradilo ili preuredilo zgradu, odnosno prostoriju iz stava 1. ovog člana, ili je ulagalo ili nešto ugradilo u takvu zgradu ili prostoriju ima pravo na naknadu po pravilima obligacionog prava.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi: da su na stambenom objektu površine 48 m² tužitelji upisani kao suvlasnici sa po ¼ dijela na osnovu naslijeđa iza oca I., da je to površina prethodnog stambenog objekta, prizemlja sadašnjeg objekta, koji je nakon rata obnovila majka parničnih stranaka novcem dobijenim od donacija, a da se postojeći sporni stambeni objekat površine 110 m² sastoji od prizemlja, sprata i potkrovlja, sa dvije terase, ukopanom garažom i dvije ostave, da je tokom ovog postupka dokazana tržišna vrijednost cijelog spornog objekta a nije dokazana vrijednost izvedenih radova na objektu, da su tužitelji dokazali da je prvotuzitelj ulagao više novca u sporni objekat nego ostale parnične stranke, ali nije dokazao u kojem omjeru, te da nije dokazao svoje navode da je dostavljenih 25.200,00 USD bilo isključivo namijenjeno za izgradnju spornog objekta, jer je dio tog novca bio namijenjen za hranu i liječenje majke i drugim osobama; kao i da tužitelji nisu dokazali da su suvlasnici odredili da prvotuzitelj na osnovu ulaganja može steći veći udio u spornom objektu na osnovu većih ulaganja.

Kod takvog stanja stvari, nižestepeni sudovi su, suprotno tvrdnji revidenata, pravilno zaključili da prvotuzitelj izvedenim dokazima nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, pa su neosnovani svi revizioni navodi da je prilikom donošenja pobijane odluke pogrešno primijenjeno materijalno pravo iz naprijed navedene zakonske odredbe.

Razloge nižestepениh sudova za odluku o tužbenom zahtjevu, u potpunosti kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa su neosnovani i ostali revizioni navodi kojima se osporava pravilnost drugostepene presude.

Imajući u vidu naprijed navedeno neosnovano je pozivanje revidenata da je pobijana odluka zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz članova 8. i 191. stav 4. ZPP koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost.

Iz navedenih razloga odlučeno je o reviziji kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Tuženima nisu dosuđeni troškovi sastava odgovora na reviziju budući da oni u konkretnom slučaju nisu bili potrebni za vođenje parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić